

జైనం అనేకాంతవాదం - బౌద్ధం మధ్య మార్గం

(జూన్ 19 తరువాత)

జైన విద్యా విధానం

- జైన ఆంధ్ర బౌద్ధాన్ని సుఖాలపై నియంత్రణ పొంది మోక్షాన్ని పొందిన వారు.
- వీరిని హిందూ, విజ్ఞాన, జయించినవారు అంటారు
- వీరు భగవంతుడిని విశ్వసించారు. కానీ పునర్జన్మ న్యూన, కర్మఫలాలను విశ్వసించారు.
- జైన మత మూల పురుషుడు - రుషభానుడు
- ఇతర మొదటి తీర్థంకరుడు అంటారు.
- తీర్థంకర అంటే తిరహానికి చేర్చేవాడు, తిరహాలను జయించినవాడు.

పాఠ్య గ్రాంథము

- చరిత్ర పురుషుడు 23వ తీర్థంకరుడు
- చర్మమాన మహావీరుడు
- తండ్రి - సిద్ధార్థుడు
- తల్లి - త్రిశాల
- సర్వజ్ఞుడు అనే బిరుదాంకితుడు, 24వ తీర్థంకరుడు

తీర్థాటాలు

- సమ్యక్ దర్శనం (విశ్వాసం), సమ్యక్ జ్ఞానం, సమ్యక్ చరిత్రం (ప్రవర్తన)

పంచమహాప్రతాలు

- సత్యం
- అహింస
- అపరీవ్రాజం (బొంగుతనం చేయకూడదు)
- అపరీవ్రాజం (బంధాల నుంచి విముక్తి)
- అపరీవ్రాజం (వర్తమాన మహావీరుడు)

- ఈ 4 నియమాలను పాఠ్యగ్రాంథము ప్రతిపాదించగా ఇదవది వర్తమాన మహావీరుడు ప్రతిపాదించాడు.

జ్ఞానం 5 భాగాలు

- యతి
- శ్రుతి
- అపది
- కేవలం
- మనః పర్యాయం

మోక్ష సాధన ప్రకారం - సర్వజ్ఞ

- వీరి ముఖ్య సిద్ధాంతం - అనేకాంతవాదం
- విద్యార్థులందరినీ మహావీరుడు
- విద్యార్థులందరినీ మహావీరుడు
- సన్యాసిగా నియమించడానికి అనుభవం - 10 సంవత్సరాలు (పరివ్రాజక జీవితం)
- బోధనాభాష - ప్రాకృతం
- బోధనలోని నూతనాంశం - రసం (రసాయన శాస్త్రం)
- వీరు శ్వేతాంబరులు, దిగంబరులుగా విభజించబడ్డారు
- విద్యార్థులందరినీ మహావీరుడు
- పరలోకప్రాప్తి - సంపద, నిర్వరణ అనే దిశలో ఉంటుంది.

మహిళా విద్య

- బాలికలకు అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ పరిణయం అనే కారణంతో మహిళలను విద్యకు దూరం చేశారు

బౌద్ధ విద్యా విధానం

- బౌద్ధ మతానికి మూల పురుషుడు -

డిఎస్సీ ప్రత్యేకం విద్యార్థులు

విద్యా సంస్థలు

- సిద్ధార్థుడు/గౌతముడు/బుద్ధుడు
- అనేకాంతవాదం అనే బిరుదు కలవారు.
- ఇతర తల్లి మహామాయ, తండ్రి శుద్ధోదనుడు
- సిద్ధార్థుడు బుద్ధునిగా మారడానికి కారణం/పరిస్థితులు
- 1. శిశువు
- 2. రోగి
- 3. వృద్ధుడు
- 4. కళేబరం
- 5. సన్యాసి
- జ్ఞానం కోసం 29 సం.లో ఇంటిని విడిచిపెట్టడం - మహాభినిష్క్రమణ
- బౌద్ధ సిద్ధాంతానికి మరో పేరు - మధ్య మార్గం
- బుద్ధుని మొదటి బోధనా ప్రాంతం - సారానాథ్
- మొదటి బోధన - దర్భణ ప్రకారం
- బుద్ధుడు తన పుత్రులను నిర్ణయించాడు - కుమారానికే నిర్ణయం చెందాడు.
- బౌద్ధ విద్య ముఖ్య లక్ష్యం - 1. నిర్వాణం/మోక్షం, 2. నిర్వాణం జీవితం
- బుద్ధుని బోధనలను శిష్యులు ప్రచారం చేయడం - సంగీతి

తీర్థాటాలు

- వివేక పీఠిక (సంఘ జీవనం గురించి వివరించారు)
- సుత్ర పీఠిక (అనేక విషయాల గురించి వివరించారు)
- వివేక పీఠిక (అనేక విషయాల గురించి వివరించారు)
- వివేక పీఠిక (అనేక విషయాల గురించి వివరించారు)
- అభిదమ్మ పీఠిక (దార్శనిక విజ్ఞానం - సైంటిఫిక్ నాల్విడ్ 7 పుస్తకాలుగా రూపొందించారు)

అర్హ సూత్రాలు - 4

- దుఃఖం
- దుఃఖాలకు కారణం ఉంది. అది 12 కారణాలుగా ఉంటుంది దాన్ని ప్రతిక్షేపించుట వాడ సిద్ధాంతం అని పేర్కొన్నారు.
- దుఃఖాన్ని నివారించవచ్చు. దుఃఖ నివారణ మార్గం - ఆష్టాంగ మార్గం

అష్టాంగ మార్గం

- సమ్యక్ దృష్టి
- సమ్యక్ సంకల్పం
- సమ్యక్ వాక్యం
- సమ్యక్ కర్మం
- సమ్యక్ జీవనం
- సమ్యక్ వ్యాయామం
- సమ్యక్ స్మృతి
- సమ్యక్ సమాధి
- బోధన భాషలు - పాళీ, ప్రాకృతం, ఉన్నత విద్యను సంస్కృతంలో బోధించారు

విద్యా సంస్థలు

- బౌద్ధ ఆరామాలు, బౌద్ధ విహారాలు, మోనాస్టరీస్
- ఉపాధ్యాయులు - పదేళ్ల అనుభవమున్న సన్యాసి, పదేళ్ల అనుభవం ఉన్న ఆచార్యులు
- విద్య ప్రారంభ వయస్సు - ఎనిమిదేళ్లు
- విద్య ప్రారంభ ఉత్సవం - పబ్బుజ్జ
- పబ్బుజ్జ అంటే 'పాళీ' భాషలో ముందుకు వెళ్లడం
- విద్యార్థుల యూనిఫాం - పసుపు రంగు
- ప్రతి ఒక్కరిని నియత పాఠశాల విద్యకు ఆహ్వానించారు
- జంతులను నిషేధించారు
- విద్యను సమావేశాలు నిర్ణయించారు
- అవి 15 రోజులకు ఒకసారి అంటే పౌర్ణమి, అమావాస్య
- విద్య రెండు స్థాయిల్లో ఉండేది. కిందిస్థాయి, ఉన్నత స్థాయి
- కింది స్థాయి విద్యలో - చిత్రలేఖనం, నూలు వడకటం మొదలైనవి
- ఉన్నతస్థాయి విద్యలో - 7 సంవత్సరాలు వైద్య విద్య, న్యాయ శాస్త్రం, పారిశ్రామిక శిక్షణ మొదలైనవి
- అందరికీ సైనిక శిక్షణ అందించేవారు.
- బోధనలో విజ్ఞానయాత్రలను చేర్చారు
- విద్య ముగింపు ఉత్సవం - ఉపసంపద
- బౌద్ధమతాన్ని మహాయానం, హీనయానంగా విభజించారు

ముఖ్య విద్యా సంస్థలు

- నలంద
- తక్షశిల - విద్య, న్యాయ కోర్సుల్లో ప్రాముఖ్యత
- నాడియా
- మిథిల
- ఓడంకపురి
- జగద్దల
- నాగార్జున
- వేదశాలానికి గుర్తుగా కంచిలో ధర్మపీఠం వెలసింది.

మహిళా విద్య

- మహిళలకు ప్రాథమికంగా ప్రారంభం
- మహిళా ఉపాధ్యాయులు - భిక్షుణికి ఉపాధ్యాయులు
- విద్యార్థులు - సమనేరులు

విద్యను అభ్యసించిన మహిళలు - విదూషి

- సిలోన్ ప్రాంతంలో బౌద్ధ మత వ్యాప్తికి కృషి చేసిన మహిళ - సంఘమిత్ర

మధ్యయుగం విద్య

మహావీరు విద్యా విధానం

- 8వ శతాబ్దంలో తురుష్కుల దండయాత్ర ద్వారా మహావీరులు భారతదేశంలోకి (దండయాత్ర) ప్రవేశించారు.
- ఇస్లాం మత స్థాపకుడు మహమ్మద్ ప్రవక్త
- ఇస్లాం అంటే 'అత్త సమర్పణ'
- మహమ్మద్ ప్రవక్తను అనుసరించి 'బంగారం దానం చేయటం కంటే విద్యను దానం చేయడమే గొప్ప'
- మహమ్మదీయుల నివారణ 'దేశభక్తుని ప్రాణం కంటే మేధావి కలంలోని సిరానే గొప్పది'
- మహమ్మదీయుల పవిత్ర గ్రంథం 'ఖురాన్'
- ఈ గ్రంథంలో 'సురాహి - ఇ - ఇత్రా అనే అధ్యాయంలో ఇల్లీ అనే పదంలో విద్యను అభ్యసించిన వారు అల్లాకు ప్రీతి పాత్రులు
- ఖురాన్ లోని భగవంతుని ఆజ్ఞలకు శ్రీయారూపమే సున్నా
- సున్నా - వ్యాఖ్యానం / explanation
- బోధనా భాషలు - అరబిక్, పర్షియన్, ఉర్దూ
- ఉపాధ్యాయులు - మల్లా

విద్యా సంస్థలు

- మక్కా
- మదర్నా
- మదర్నా బలా
- విశ్వవిద్యాలయాలు లేవు
- విద్య ప్రారంభ వయస్సు (4, 4, 4)
- 4 సంవత్సరాలు, 4 నెలలు, 4 రోజులు
- విద్యార్థులందరినీ ఉత్సవం - బాలలకు - బిస్మిల్లా, బాలికలకు - జార్మిఫాసి
- ఈ ఉత్సవ సమయంలో ఖురాన్ లోని 55, 87 అధ్యాయంలోని ప్రవచనాలను పఠింపేవారు
- పలకలెని పదాలును బిస్మిల్లా అని పఠింపేవారు

ముక్కాబ్

- భారతీయ విద్యా సంస్థలకు నష్టం కలిగించింది - గజని
- 1192లో మక్కాలోని ప్రారంభించిన వారు 'మహమ్మద్ షాహి'

మదర్నా

- ఇల్-బుల్-మిద్ 'మదర్నా ముఖ్య' అనే పేరుతో ఢిల్లీలో మొదటి మదర్నాను స్థాపించారు
- ఇది దార్ల్స్ అనే పదం నుంచి వచ్చింది. అంటే ఉపన్యాసం అని అర్థం
- మదర్నా అంటే అభ్యసించే స్థలం అని అర్థం
- మి/మద్రా అనే హిబ్రూ పదంలో మత సంబంధ విషయాల అభ్యసనం అని అర్థం
- విద్య 2 స్థాయిల్లో ఉండేది
- 1. విద్యా విషయాలు - తాల్మి (వైద్య విద్య), రియాలి (విజ్ఞాన శాస్త్రం)
- 2. మత సంబంధ విషయాలు అయిన ఇలాహి - ఆధ్యాత్మిక దర్శ మొదలైన అంశాలను బోధించేవారు

బోధనా పద్ధతులు

- మానిటోరియల్ పద్ధతి
- విశ్లేషణ, సంశ్లేషణ పద్ధతి
- పర్యవేక్షణ/మానిటోరింగ్

గుర్తించదగిన వ్యక్తులు

- అక్బర్
- జెరంగజేబు
- అక్బర్ - బోధన విధానాన్ని మార్చడానికి కృషి చేసిన వ్యక్తి
- జెరంగజేబు - మహమ్మదీయులకు మాతృభాషలో అభ్యసన అవకాశాలు
- మహమ్మదీయుల కాలంలో ఉన్నత ఉద్యోగాలు
- ఖాజీ - ఇస్మిల్
- వాలిజ్ - మినిస్టర్

శిక్ష - బహుమతులు

- బహుమతులుగా - సూర (సర్దిఫికేట్), టంపు అనే పతకం (మెడల్)
- వీరు డే స్కూల్స్ ప్రారంభించారు
- వీరు గ్రామాలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించలేదు. వీరి బడి ప్రారంభం (స్టేట్ స్కూల్స్)

మహిళా విద్య

- పరదా (PURDAH)
- ఇది ఉన్నత వర్ణ మహిళలే సాధ్యం
- పేరొందిన మహిళలు
- 1. గుల్షాద్ దిల్వీ - హుమాయూన్ నామా గ్రంథ రచయికు
- 2. రజియా సుల్తానా - మేధావి, యుద్ధ విద్యలో ప్రావీణ్యం
- 3. సూరజ్ దేవీ, ముంతాజ్ - సాహిత్యం, కళల్లో సుప్రసిద్ధులు

దుర్గాప్రసాద్

- సీనియర్ ఫ్యాకల్టీ, ఫకీర్ స్టడీ సర్కిల్, వికారాబాద్
- భారతీయ విద్యా సంస్థలకు నష్టం కలిగించింది - గజని
- 1192లో మక్కాలోని ప్రారంభించిన వారు 'మహమ్మద్ షాహి'

సిహాబీయ నిరాకరణ ఉద్యమాన్ని నిలిపివేసిన సంవత్సరం?

జూన్ 30 తరువాత

- 22. కింది వాటిలో సలకానివి గుర్తించండి.
- 1. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ఆఫ్ ట్రిటన్, రాయల్ చార్టర్డ్ డాక్టర్ మొదటి రాజీ ఎలిజబెత్ నుంచి గుత్తాధికారాన్ని పొంది భారత్ లో వర్తకం ప్రారంభించింది.
- 2. పోర్చుగీస్, డచ్, బ్రిటిష్, డెన్మార్క్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ భారత్ లో వలస పాలన ప్రారంభించాయి
- 3. 1764లో ఆర్కాట్ నవాబ్ - అసర్ ను డీన్ ఖాన్ పెద్ద సైన్యాన్ని తక్కువ సైన్యం గల ఫ్రెంచ్ వారు ఓడించడంతో యూరప్ వారు తమ సైనిక శక్తితో భారత్ లో తాము తలచుకున్నది సాధించగలం అనే దైర్యం వచ్చింది.
- 4) సి
- 5) సి

23. కింది వాటిలో సలకానివి గుర్తించండి.

- 1. 1857 తిరుగుబాటులో సిపాయిలు అంతా కలిసి ఎక్కడో బందీగా ఉన్న బహదూర్ షా జాఫర్ ని విడిచిపెట్టే అతన్నే భారత చక్రవర్తిగా ప్రకటించారు
- 2. ఈ తిరుగుబాటులో సైనికులంతా పాటు ఆపద నవాబ్, మరాఠీ సైన్యం, నానా పాట్ కూడా ఉన్నారు
- 3. 1857 తిరుగుబాటులో హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో పాదాడిన విప్లవకారులలో తుర్క బాజ్ ఖాన్, హోల్మీ అల్లాఉద్దీన్ కలిసి బ్రిటిష్ రెసిడెన్సీ మీద దాడి చేశారు
- 4) సి
- 5) సి

24. జతపరచండి.

- మంగళ్ పాండే తిరుగుబాటు
- మీరట్ సమావేశం
- మంగళ్ పాండేని ఉరితీయడం
- బహదూర్ షా - 2వ చక్రవర్తిగా ప్రకటించడం

- 1-డి, 2-బి, 3-ఎ, 4-సి
- 2-1-డి, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ
- 3) 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి
- 4) 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ

25. కింది వాటిలో 1857 తిరుగుబాటుకు కారణం కానివి?

- ఎ. ఎన్ ఫీల్డ్ తుపాకుల వివాదం
- బి. దక్కన్ రాజ్య సంక్రమణ నిర్ణయం

- సి. ఆంగ్లేయుల ఆర్థిక దోపిడీ
- డి. ఆంగ్లేయులు ప్రవేశపెట్టిన ఆధునిక సమాచార, రవాణా వ్యవస్థలు
- 1) ఎ, బి
- 2) బి, సి
- 3) డి
- 4) ఎ, బి, సి

26. కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.

- 1. కారన్ వాల్మీని గవర్నర్ జనరల్ గా ఉన్న సమయంలో బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ శాశ్వత శిస్తు నిర్ణయం ఒప్పందాన్ని 1793లో ప్రవేశపెట్టింది
- 2. బి. థామస్ మన్రో కలెక్టర్ గా సిద్దె జిల్లా లకు నియమించిన తర్వాత రైతాంగి పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు
- 3. సి. బ్రిటిష్ సైనికుల నిర్బంధను చెల్లించా బాజ్ ఖాన్, హోల్మీ అల్లాఉద్దీన్ కలిసి బ్రిటిష్ రెసిడెన్సీ మీద దాడి చేశారు
- 4) సి
- 5) సి

27. చదువు బ్రిటిష్ నిర్మించిన ఆనకట్టలు.

- 1) ఎ, బి
- 2) బి, సి
- 3) ఎ, సి
- 4) సి

28. భారత కాశీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ స్థాపనకు పూర్వం కొన్ని సంస్థలు స్థాపించారు. వాటిని స్థాపించిన కాలాలతో, వ్యక్తులను జతపరచండి.

1. ల్యాండ్ హోల్డింగ్ అసోసియేషన్ (1838)
2. బ్రిటిష్ ఇండియా అసోసియేషన్ (1851)
3. ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్ (1868)
4. ఇండియన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ కలకత్తా (1876)
- 1) 1-బి, 2-డి, 3-సి, 4-ఎ
- 2) 1-డి, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ
- 3) 1-బి, 2-సి, 3-డి, 4-ఎ

29. కింది వాక్యాల్లో సలకానివి గుర్తించండి.

- 1. 1855 డిసెంబర్ లో జొంబాయిలో ఐఎన్ సి సమావేశంలో ఉమ్మడి చంద్ర జెనరల్ అధ్యక్షత వహించాడు. దీనిలో 72 మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు
- 2. కాంగ్రెస్ పార్టీ స్థాపనలో పదవీ విరమణ చేసిన బ్రిటిష్ అధికారి ఏవో హ్యూమ్స్ పాక్ ప్రముఖులైనది
- 3. కలకత్తాకి చెందిన కాదంబరి గంగాలి

మొదటి మహిళా గ్రామ్యుల్లో ప్రతినిధి డి. సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలు భారత్ లో కూడా నిర్వహించాలని మితవారుల కోరిక

- 1) ఎ
- 2) బి, సి
- 3) డి
- 4) పైవేవికావు

30. ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో పనిచేసే ఐఎన్ సి పార్టీ తన కర్తవ్యాల దృష్ట్యా ప్రాధాన్యత క్రమం

1. మొదటి ప్రాధాన్యం
2. రెండో ప్రాధాన్యం
3. మూడో ప్రాధాన్యం

31. కింది ప్రవచనాలు పఠింపించిన సరైనవి గుర్తించండి.

1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి
- 2) 1-సి, 2-ఎ, 3-బి
- 3) 1-బి, 2-డి, 3-సి, 4-ఎ
- 4) 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి

32. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.

- 1. 1903లో బెంగాల్ ను కుర్నూ, పశ్చిమ
- 2. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
- 3. 1903లో బెంగాల్ ను కుర్నూ, పశ్చిమ

33. కింది ప్రవచనాలు పఠింపించిన సరైనవి గుర్తించండి.

- 1) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి
- 2) 1-సి, 2-బి, 3-ఎ
- 3) 1-బి, 2-డి, 3-సి, 4-ఎ
- 4) 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి

34. గాంధీజీ చేసిన ఉద్యమాలను వాటి కాలాలతో జతపరచండి.

1. చంపారన్ ఆందోళన
2. ఖేడ్ బ్రహ్మచారి నూలు మిల్లు కార్మికుల సమ్మతి
3. సత్యాగ్రహం పిలుపు
4. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
- 1) 1-ఎ, 2-డి, 3-సి, 4-బి
- 2) 1-సి, 2-ఎ, 3-డి, 4-బి
- 3) 1-ఎ, 2-సి, 3-డి, 4-బి
- 4) 1-సి, 2-ఎ, 3-డి, 4-బి

35. కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి?

- 1. 1915లో తిలక్ జైలు నుంచి వచ్చిన తర్వాత బంకించంద్ర చట్టాచార్య కలిసి హోంరూల్ ఉద్యమం ప్రారంభించారు
- 2. రజియా సుల్తానా - మేధావి, యుద్ధ విద్యలో ప్రావీణ్యం
- 3. సూరజ్ దేవీ, ముంతాజ్ - సాహిత్యం, కళల్లో సుప్రసిద్ధులు

36. జతపరచండి.

1. సహాయ నిరాకరణ
- ఉద్యమ నిలుపుదల
- శాసనోల్లంఘన
- ఉద్యమ ప్రారంభం
- 1) ఎ, బి
- 2) సి, డి
- 3) ఎ, బి, సి
- 4) పైవేవి కావు

37. కింది వాటిలో సలకానివి గుర్తించండి.

- 1. రాన్ బిహార్ బోస్ ఏర్నావు చేసిన ఐఎన్ సి నేతాజీ బలపరిచాడు
- 2. 1943 ఆక్టోబర్ 21న సింగపూర్ లో ఆజాద్ హింద్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది
- 3. 1944 మార్చి 18న చలో ఢిల్లీ నినాదంతో ఐఎన్ సి బర్మా సరిహద్దులు దాటి భారత్ లోకి ప్రవేశించింది
- 4. 1945 ఆగస్టు 23న విమాన ప్రమాదంలో (బ్యాంకాక్ నుంచి డోక్టోర్) నేతాజీ మరణించాడు అని అంటారు
- 1) ఎ, బి
- 2) సి, డి
- 3) ఎ, బి, సి, డి
- 4) పైవేవి కావు

38. జతపరచండి.

1. సహాయ నిరాకరణ
- ఉద్యమ నిలుపుదల
- శాసనోల్లంఘన
- ఉద్యమ ప్రారంభం
- 1) ఎ, బి
- 2) సి, డి
- 3) ఎ, బి, సి
- 4) పైవేవి కావు

39. కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.

- 1. 1919 ఏప్రిల్ 13 రాజస్థాన్ లోని అమృత్ సర్ లో జరిగిన వాల్మీని మారణశాంతి
- 2. 1919 ఏప్రిల్ 13 రాజస్థాన్ లోని అమృత్ సర్ లో జరిగిన వాల్మీని మారణశాంతి
- 3. 1919 ఏప్రిల్ 13 రాజస్థాన్ లోని అమృత్ సర్ లో జరిగిన వాల్మీని మారణశాంతి
- 4. 1919 ఏప్రిల్ 13 రాజస్థాన్ లోని అమృత్ సర్ లో జరిగిన వాల్మీని మారణశాంతి
- 1) ఎ, బి
- 2) బి, సి
- 3) సి
- 4) ఎ, సి

40. జతపరచండి.